129 . Nădlac | Judeţ: Arad | Punct: Sit 4 M (Autostrada Nădlac – Arad, lot 1, km. 6+575-6+800) | Anul: 2012

Anul: 2012
Cod RAN: 9636.06
Perioade: Antichitate, Evul Mediu
Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca migraţiilor
Tipuri sit: descoperire izolată
Categorii sit: Domestic, Industrial
Autori: Tamás Balogh, Alexandru Brehulescu, Narcis Ciobanu, Ştefania Cizmar, Sorin Ilie Cociş, Gelu Copos, Elena Cristina Cordoş, Korneliu Cumurciuc, Alpár Dobos, Szabolcs Ferencz, Ágota Ferencz-Mátéfi, Ana Lucreţia Ignat, Vlad Andrei Lăzărescu, Marian Adrian Lie, Andrei Mihai, Silvia Mustaţă, Coriolan Horaţiu Oprean, Paul-Ioan Petric, Mihai Vlad Săsărman, Costin Daniel Ţuţuianu, Malvinka Urák, Adrian Ursuţiu
Instituții: Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Instiuție Nedefinită, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Muzeul Civilizaţiei Dacice şi Romane, Deva, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie şi Istoria Artei, Cluj-Napoca

Raport

Oraşul Nădlac este situat în extremitatea de vest a ţării, la nord de râul Mureş, în Câmpia de Vest, punct important de trecere a frontierei între România şi Ungaria. Terenurile afectate de proiectul autostrăzii şi investigate prin cercetări arheologice preventive, se situează la nord-est de vatra localităţii, în direcţia comunei Peregu Mare.

Porţiunea sitului 4M a fost iniţial verificată, prin cercetări de suprafaţă, de un colectiv de arheologi ai Complexului Muzeal Arad în anul 2010, arealul fiind delimitat ca zonă cu potenţial arheologic. Ulterior, la diagnoza efectută de un colectiv al IAIA Cluj (octombrie 2011) au fost identificate şi cercetate primele 4 complexe arheologice, cuprinse în raportul de diagnostic (s-au practicat 8 secţiuni in sit cu scopul delimitării exacte a limitelor, a tipului de sit şi a orizontului cultural cronologic aferent acestuia). În continuare, pe baza datelor concrete rezultate, pe parcursul lunilor decembrie 2011 (când a fost efectuată decopertarea stratului arabil şi o conturare primară a complexelor), respectiv iunie 2012 au fost efectuate cercetările preventive pe situl 4M în vedera eliberării terenului de sarcină arheologică.

Solul de pe întreaga suprafaţă supusă cercetării arheologice este reprezentat de un pământ cenuşiu, afânat, propice agriculturii, tocmai de aceea, suprafeţele din zonă au fost şi sunt cultivate intensiv, iar ca urmare nivelul de cultură aferent aşezării a fost serios afectat de arăturile efectuate de-a lungul timpului. Stratul de pământ arabil brun-negricios atinge uneori grosimea de până la 0,6-0,7 m, fiind urmat de un lut de culoare galbenă, cu incluziuni nisipoase, ce reprezintă sterilul din punct de vedere arheologic.

Pe parcursul lunii iunie au fost identificate (prin răzuirea manuală a suprafeţei decapate in iarna anterioară) şi cercetate 83 complexe arheologice aparţinând populaţiilor sarmatice, după cum urmează: 12 locuinţe, 53 gropi, 15 şanţuri şi 3 fântâni.

Spre exemplificare, pentru a nu încarca raportul expunem in continuare descrierea câtorva complexe reprezentative pentru fiecare din categoriile menţionate: Cx. 019 – (groapă menajeră)- complexul clar conturat, de forma circulară, cu dimensiunile de 1,30 m (N-S), respectiv 1,18 m (E-V) iar adâncimea

maximă relativă a gropii de 0,68 m. Spre limitele de nord şi vest, pereţii gropii cuptoresc. Nivelul de umplere constă dintr-un un strat de pământ de culoare brun-cenuşie, afânat, ce conţine fragmente ceramice, chirpici şi cărbune; Cx. 069 - (şanţ) - complexul a fost delimitat prin diferenţa de pigmentaţie a umpluturii. Pereţii sunt uşor oblici şi fundul relativ plat. Străbate suprafaţa cercetată în direcţia NV-SE, iar în partea de sud-est se închide într-o groapă. Adâncimea maximă a complexului este de 0,90 m. Umplutura este uniformă, fără a indica faze succesive de umplere. A fost cercetat prin secţionare repetată, la intervale relativ egale (profilele: 69.1-68.8). Profilul intersecţiei dintre Cx 68 şi Cx 69 demonstrează contemporenitatea acestora. şanţul se uneşte cu Cx 101 şi cu Cx 68 formând un ansamblu unitar, o reţea de şanţuri. Din conţinut menţionăm materiale ceramice sporadice şi fragmente osteologice; Cx. 056 (fântână) - complexul are o formă neregulată cu dimensiunile de 4 m pe axa N-S şi 5,78 m pe E-V iar adâncimea maximă este de 1,52 m, practic este zona de acces spre puţ. Pereţii interiori ai complexului intră sub forma de conturare superioară, iar astfel groapa primeşte forma unui clopot pe laturile de nord-vest, nord-est. În centrul ariei de acces, de deservire, a fost conturat puţul de apă de forma circulară (D max.=1,24 m. şi adâncimea de 1,90 m de la identificare. Complexul are niveluri de umplere succesive. Primul, de culoare brun-cenuşie, afânat şi fără material arheologic. Nivelul doi, de culoare cenuşie, afânat şi pigmentat cu fragmente de chirpici. Nivelul trei este o lentilă de culoare galben-cenuşie amestecată cu pământ negru cu incluziuni de cărbune şi chirpici. Nivelul patru este un pământ de culoare neagră-cenuşie, compact şi fără pigment. Ultimul nivel, de culoare brun-închis pigmentat cu fragmente de chirpici. În partea vestică a complexului a fost identificată în partea inferioară o lentilă de arsură de culoare neagră-cenuşie, amestecată cu pământ de culoare glabenă. În fântână au fost identificate boabe de cereale carbonizate. În interiorul complexului au fost găsite materiale ceramice sarmatice precum şi sporadic, fragmente osteologice. Cx. 044 - (locuinţă) complex de formă cvasi-rectangulară cu laturile de 5,20 x 2,82 m iar adâncimea maximă de 1,50 m. În partea vestică se conturează o groapă a cărei limită intră sub marginea superioară de conturare. Umplutura complexului consta în partea superioară dintr-un pământ de culoare gri-galbuie puternic pigmentat cu fragmente de chirpici. În partea vestică, deasupra gropii mai sus menţionate se conturează un nivel de culoare brun-cenuşie pigmentat cu fragmente de chirpici şi cărbune iar în restul complexului un nivel de pământ de culoare galben-cenuşie, cu lentile de cenuşă. Nivelul inferior de umplere constă dintr-un pământ de culoare gri-închis puternic pigmentat cu fragmente de chirpici şi cărbune.

Ca elemente de datare pentru complexele cercetate toate aparţinând populaţiilor sarmatice, dispunem exclusiv de materialul ceramic, material ce indică o incadrare cronologică destul de largă, undeva în secolele III-IV.

Cercetările efectuate au adăugat un reper semnificativ în repertoriul descoperirilor perioadei sarmatice, situl cercetat parţial aducând noi date asupra acestui tip de habitat în valea Mureşului inferior. Acest sit, alături de cele deja menţionate în cercetările efectuate pe acest tronson, indică o formă de locuire sezonieră, specifică populaţiilor de păstori sarmaţi din zonele de câmpie.

Informații suplimentare online

Raportul 5052 din cronica.cimec.ro
Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro